

Lovforslag nr. L 301. Fremsat den 19. maj 1993 af skatteministeren (Stavad)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter

(Afgiftsforhøjelser m.v.)

§ 1

I lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 727 af 1. november 1991, som ændret senest ved § 17 i lov nr. 1073 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, nr. 1, ændres »690 kr. pr. t« til: »1.040 kr. pr. t«, i nr. 2 »690 kr. pr. t« til: »1.311 kr. pr. t« og i nr. 3 »505 kr. pr. t« til: »764 kr. pr. t«.

2. I § 7 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Afgiften godtgøres af varer, der anvendes til jernbanedrift.«

Stk. 2-3 bliver herefter *stk. 3-4*.

3. I *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres »og *stk. 2*« til: »*stk. 3* og *4*«.

4. I § 13, *stk. 1*, ændres »inden udgangen af« til: »senest den 15. i«.

§ 2

I lov nr. 888 af 21. december 1991 om kuldioxidafgift af visse energiprodukter, som ændret senest ved § 18 i lov nr. 1073 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, *stk. 1*, nr. 3, indsættes efter »§ 7, *stk. 1*«: »og *stk. 2*,« og i sidste pkt. ændres »§ 7, *stk. 3*,« til: »§ 7, *stk. 4*,«.

2. I § 7, *stk. 4*, nr. 3, indsættes efter »gas«: »samt elektricitet«.

3. I § 8, *stk. 1*, ændres »§ 7, *stk. 2*« til: »§ 7, *stk. 3*«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1994, jf. dog *stk. 2* og *5*.

Stk. 2. Afgiften efter § 1, nr. 1, svares dog i perioden 1. januar 1994 – 31. december 1999 efter følgende satser:

Stenkul (inkl. stenkulsbriketter), koks, cinders og koksgrus:

690 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1994 – 31. december 1994

770 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1995 – 31. december 1995

860 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1996 – 31. december 1996

950 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1997 – 31. december 1997

Jordoliekoks:

690 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1994 – 31. december 1994

845 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1995 – 31. december 1995

1.100 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1996 – 31. december 1996

1.155 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1997 – 31. december 1997

Brunkulsbriketter og brunkul:

505 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1994 – 31. december 1994

570 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1995 – 31. december 1995

635 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1996 – 31. december 1996

700 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1997 – 31. december 1997

Stk. 3. Afgiftsforhøjelsen pr. 1. januar 1995 finder anvendelse på afgiftspligtigt stenkul, brunkul og koks m.v., der fra den 1. januar 1994 udleveres fra eller forbruges i registrerede

virksomheder, angives til fortoldning eller modtages fra udlandet.

Stk. 4. *Stk. 3* finder tilsvarende anvendelse på afgiftspligtige varer, der udleveres fra eller forbruges i registrerede virksomheder, angives til fortoldning eller modtages fra udlandet fra henholdsvis 1. januar 1995, 1. januar 1996, 1. januar 1997 og 1. januar 1998.

Stk. 5. § 1, nr. 2 og § 2, træder dog i kraft dagen efter offentliggørelsen i Lovtidende.

Stk. 6. § 1, nr. 4, finder anvendelse for afregning af afgiften af varer, der fra den 1. januar 1994 udleveres fra de registreringspligtige virksomheder.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er et led i regeringens forslag om en gennemgribende omlægning af skattesystemet. Der henvises til bemærkningerne til det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af personskatteloven og andre skattelove (Skatteomlægning).

Vedrørende de grønne afgifter under ét henvises til bemærkningerne til ændringsforslaget vedrørende lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v.

Det foreslås gradvist at forhøje afgiften på kul således, at kulafgiften tilnærmes afgiften på olie og gas omregnet efter energiindhold.

Kulafgiften vedrører husholdningerne og ikke-momsregistrerede erhverv, idet momsregistrerede virksomheder har mulighed for at få afgiften godtgjort.

Energiafgifterne på de vigtigste brændsler udgør:

		kr/GJ
Fyringsolie	149 øre/l	41,5
Fuelolie	166 øre/kg	40,9
Petroleum	149 øre/kg	42,8
Kul	690 kr./ton	27,7
Jordoliekoks	690 kr./ton	22,0
Brunkul	505 kr./ton	27,6
Elektricitet*)	27 øre/kWh	27,0
Elvarme*)	23,5 øre/kWh	23,5

*)Omregnet til bruttoenergiindholdet i de brændsler, der bruges til fremstilling af elektricitet.

Ud over energiafgifterne opkræves CO₂-afgift.

Den samlede forhøjelse af kulafgiften vil i 1994-1998 udgøre følgende:

	Stenkul kr./ton	Jordolie- koks kr./ton	Brunkul kr./ton
1995	80	155	65
1996	170	310	130
1997	260	465	195
1998	350	621	259

I 1998 vil afgifterne være steget til 1.040 kr. pr. ton kul, 1.311 kr. pr. ton jordoliekoks og 764 kr. pr. ton brunkul. Omregnet til afgift pr. energienhed vil satsene være 41,8 kr. pr. GJ svarende til afgiften på olie og gas samt elektricitet, jf. ændringsforslaget til elafgiftsloven.

Den nuværende meget betydelige forskel mellem afgifterne af olie og gas samt kul og el opstod i forbindelse med afgiftsforhøjelserne i 1986. Disse afgiftsforhøjelser udlignede prisfaldene for de forskellige energivarer. Da oliepriserne faldt væsentlig mere end kulpriserne, blev olieafgiften forhøjet tilsvarende mere.

Den nuværende afgiftsforskel er således historisk betinget og ikke hensigtsmæssig.

Opfyldelsen af regeringens miljøforudsætninger forudsætter, at der tages nye initiativer.

Kul anvendes især i kraftvarmeværker og i fjernvarmeværker.

Indtil midten af 1980'erne blev en række fjernvarmeværker omlagt til kul, idet kul var væsentlig billigere end olie. Denne udvikling blev standset af et forbud mod at etablere nye kulfjernvarmeværker.

I henhold til regeringens energipolitik skal de nuværende kulfjernvarmeværker omdannes til decentrale kraftvarmeværker, der skal anvende naturgas og i visse tilfælde vedvarende energi.

Forslaget vil gøre det attraktivt hurtigere at omstille fjernvarmeværkerne til naturgas mv. på frivillig basis og dermed medføre en mærkbar miljøforbedring, idet miljøbelastningen fra et kul-fjernvarmeværk er større end fra et naturgasbaseret kraftvarmeværk.

Den nuværende afgiftsbelastning ved anvendelse af fjernvarme fra et kulfyret fjernvarmeværk for en husholdning i énfamiliehus udgør ca. 4.300 kr. i kulafgift med moms og ca. 1.500 kr. i CO₂-afgift af kul med moms. Den samlede afgift er således ca. 5.800 kr. Dette kan sammenlignes med afgiftsbelastningen ved opvarmning med individuelt oliefyr, hvor afgiftsbelastningen med moms er på henholdsvis ca. 5.200 kr. og ca. 900 kr. i henholdsvis olieafgift og CO₂-afgift. Når kulafgiften i 1998 er fuldt tilpasset

olieafgiften, vil energiafgiften være steget med ca. 2.200 kr. til ca. 6.500 kr. og den samlede afgiftsbelastning vil være steget til ca. 8.000 kr. inklusive moms. Den større afgift i forhold til individuel olie-fyring forklares ved et større CO₂-udslip samt en dårligere udnyttelse af energien i et kul-fjernvarmeværk.

Hovedparten af de afgiftspligtige kul anvendes nu i kraftvarmeværker. Varmen fra kulbaserede kraftvarmeværker er væsentlig lavere afgiftsbelastet end andre opvarmningsformer. I gennemsnit medfører de nuværende afgifter en meromkostning på ca. 1.700 kr. i kulafgift og 600 kr. i CO₂-afgift af kullene eller i alt ca. 2.300 kr. (med moms) ved opvarmning af et énfamiliehus. Det er dog ikke unormalt med væsentlig lavere afgiftsbelastning ca. 1.200 kr. i energiafgift og ca. 400 kr. i CO₂-afgift af kullene, altså i alt ca. 1.600 kr.

Forhøjelsen af kulafgiften vil isoleret set medføre en forhøjelse af afgiftsbelastningen på henvend 900 kr. i 1998 til i alt ca. 3.200 kr., heraf 2.600 kr. i energiafgift. For de billigste kraftvarmeområder vil afgiftsbelastningen stige med ca. 600 kr. årligt.

I kraftvarmeområder, hvor en stor del af de mulige kunder er tilsluttet, og røret i vid udstrækning er afskrevet, vil kulbaseret kraftvarme fortsat høre til de absolut billigste opvarmningsformer – ikke mindst på grund af en fortsat lav afgiftsbelastning.

I visse områder, hvor kraftvarmenettet er nyt eller under opbygning, er det imidlertid afgørende for rentabiliteten, at der sker en tilslutning til varmenet-

tene som forudsat. Regeringen vil derfor gennem en målrettet kompensationsordning sikre, at kulafgiftsforhøjelsen ikke fjerner incitamentet til at tilslutte sig varmenettet i de mest sårbare områder. Kompensationsordningen vil blive færdig udformet, inden stigningen i kulafgiften træder i kraft.

Endvidere foreslås det, at afgiften af kul, der anvendes til jernbanedrift, godtgøres lige som for olie. Herved forøges veteranbanernes økonomiske muligheder for at opretholde driften af veteranbanerne. Ændringen foreslås at træde i kraft allerede dagen efter lovens offentliggørelse i Lovtidende.

Det foreslås endvidere, ligesom det tidligere er sket i de øvrige punktafgiftslove, at kredittiden for indbetaling af afgiften nedsættes med 15 dage, således at angivelsesfristen og indbetalingsfristen bliver sammenfaldende. De nuværende betalingsbetingelser er, at virksomhederne opgør afgiften for en måned og angiver denne inden 15 dage i næste måned. Virksomheden indbetaler derefter afgiften ved månedens udgang. Den gennemsnitlige kredittid er således 45 dage. Herved afviger kreditbetingelserne fra de fleste andre punktafgiftslove, hvor afgiften for en måned skal indbetales senest den 15. i den følgende måned.

Provenumæssige virkninger

I følgende oversigt er vist provenuvirkningerne af forslaget om forhøjelse af kulafgiften opgjort på de enkelte finansår og på helårsbasis.

	Provenu- gevinst eksklusive moms	moms	I alt	Provenu- gevinst eksklusive moms	moms	I alt
	Finansår	Finansår		Helår	Helår	
	mill. kr.					
1995	85	20	105	95	25	120
1996	185	45	230	195	50	245
1997	290	70	360	300	75	375
1998	395	95	490	405	100	505

Forslaget om at nedsætte kredittiden med 15 dage vil medføre en forbedring af statens gennemsnitlige likviditet med 40 mill.kr. eksklusive moms én gang for alle i 1994 i forhold til ændrede betalingsbetingelser. Herudover vil statens gennemsnitlige likviditet blive forbedret med 5 mill. kr. i hvert af de følgende år én gang for alle i forhold til ændrede betalingsbetingelser.

Nedsættelse af kredittidene vil ikke påvirke de

bogførte indtægter fra kulafgiften og vil derfor heller ikke indgå i opgørelsen af DAU direkte, idet indtægterne bogføres på angivelsestidspunktet uanset om der betales eller ej. Nedsættelsen vil derimod påvirke de bogførte debitorer og således statens kasseunderskud.

Da man af praktiske grunde ikke kan nå at registrere indbetalinger foretaget sidst i måneden før i næste måned, vil fremrykning af betalingsfristen

medføre, at debitorerne falder svarende til en hel måneds bruttoindtægter fra afgifterne. Kasseunderskuddet falder tilsvarende i det år, kreditstramningen foretages én gang for alle.

For 1994 vil kasseunderskuddet således blive reduceret med 80 mill.kr. én gang for alle.

Nedsættelse af kredittiden vil nedbringe virksomhedernes kreditfordel. Nedsættelsen af kreditfordelen udgør forrentningen af reduktionen af den mindre gennemsnitlige likviditet i virksomhederne. Kreditfordelen vil i samme omfang som selve afgifterne, blive væltet over i højere priser. Der skal således på samme måde som for almindelige afgiftsforhøjelser tillægges moms.

Endelig vil forslaget om at give jernbaner, herunder veteranjernbaner, godtgørelse af kulafgiften medføre et provenutab på ca. 0,3 mill. kr. årligt i kulafgift og ca. 0,1 mill. kr. i CO₂-afgift.

Administrative bemærkninger

Der henvises til de administrative bemærkninger i forslag til lov om ændring af personskatteoven og andre skattelove (Skatteomlægning).

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at afgiften af stenkul, brunkul og koks m.v. forhøjes gradvist med i alt henholdsvis 350 kr., 621 kr. og 259 kr. pr. ton i perioden 1. januar 1995 til 1. januar 1998.

Det foreslås endvidere, at afgiften af kul, der anvendes til jernbanedrift, godtgøres.

Endelig foreslås det, ligesom det tidligere er sket i de øvrige punktafgiftslove, at kredittiden for indbetaling af afgiften nedsættes med 15 dage, således at angivelsesfristen og indbetalingsfristen bliver sammenfaldende.

Til § 2

De foreslåede ændringer er dels konsekvenser af ændringerne i kulafgiftsloven og dels forslag om, at elektricitet til drift af rutebiler og kul til jernbanedrift også fritages for CO₂-afgift.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 1994.

Loven har virkning fra 1. januar 1994 og finder således anvendelse på varer, der ikke er udleveret eller forbrugt i en registreret virksomhed den 1. januar 1994. En vare anses for udleveret, såfremt der faktisk er sket borttransport fra sælgers lagerområde.

Efter praksis er en fakturering til køber ikke tilstrækkelig til, at varen er udleveret, ligesom det heller ikke er tilstrækkeligt, at et vareparti er udskilt og henlagt på sælgerens lager.

Det foreslås dog, at afgiftsfritagelsen for kul til jernbanedrift samt de tilsvarende bestemmelser i CO₂-loven om el og kul træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i Lovtidende.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 727 af 1. november 1991, som ændret senest ved § 17 i lov nr. 1073 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, nr. 1, ændres »690 kr. pr. t« til: »1.040 kr. pr. t«, i nr. 2 »690 kr. pr. t« til: »1.311 kr. pr. t« og i nr. 3 »505 kr. pr. t« til: »764 kr. pr. t.«.

§ 1. Af følgende varer svares der afgift til statskassen således:

- 1) stenkul (incl. stenkulsbriketter), koks, cinders og koksgrus: 690 kr. pr. t,
- 2) jordoliekoks: 690 kr. pr. t og
- 3) brunkulsbriketter og brunkul: 505 kr. pr. t.

2. I § 7 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Afgiften godtgøres af varer, der anvendes til jernbanedrift.«

Stk. 2-3 bliver herefter *stk. 3-4*.

3. I *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, ændres »og *stk. 2*« til: »*stk. 3* og *4*«.

§ 7. Fritaget for afgift er afgiftspligtige varer, der anvendes til fremstilling af elektricitet i kraftværker og kraftvarmeværker, der afsætter elektricitet. Kraftvarmeværker er fritaget for afgift af den del af det samlede forbrug af afgiftspligtige varer, der medgår til fremstilling af elektricitet, og som indregnes i elektricitetsprisen.

Stk. 2. Virksomher, der ikke er registreret efter § 2, kan af de statslige told- og skattemyndigheder meddeles bevilling til afgiftsgodtgørelse for leverancer af afgiftspligtige

varer i samme omfang som nævnt i § 6, *stk. 1*, nr. 1-3.

Stk. 3. Skatteministeren kan fastsætte regnskabs- og kontrolforskrifter for afgiftsgodtgørelse eller afgiftsfritagelse efter *stk. 1*, 1. pkt., og *stk. 2* og de nærmere regler for opgørelse og afregning af afgiften efter *stk. 1*, 2. pkt.

4. I § 13, *stk. 1*, ændres »inden udgangen af« til: »senest den 15. i«.

§ 13. Afgiften for en afgiftsperiode skal indbetales til de statslige told- og skattemyndigheder inden udgangen af den måned, der følger efter afgiftsperioden. Udgør afgiften under 50 kr., kan indbetaling af beløbet undlades.

Stk. 2-3. ---

§ 2

I lov nr. 888 af 21. december 1991 om kuldioxidafgift af visse energiprodukter, som ændret senest ved § 18 i lov nr. 1073 af 23. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 7, *stk. 1*, nr. 3, indsættes efter »§ 7, *stk. 1*,«: »og *stk. 2*,« og i sidste pkt. ændres »§ 7, *stk. 3*,« til: »§ 7, *stk. 4*,«.

2. I § 7, *stk. 4*, nr. 3, indsættes efter »gas«: »samt elektricitet«.

§ 7. Fritaget for afgift er

- 1) afgiftspligtige varer omfattet af § 2, *stk. 1*, nr. 1-4 og nr. 9-11, der leveres fra en registreret virksomhed eller en virksomhed, der har bevilling til afgiftsgodtgørelse, jr. § 8, til brug om bord på skibe i udenrigsfart,

fiskerfartøjer på 5 BRT og derover og i luftfartøjer,

- 2) afgiftspligtige varer omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1-4 og nr. 11, der anvendes til fremstilling af elektricitet i kraftværker og kraftvarmeværker, der afsætter elektricitet, efter bestemmelserne i § 9, stk. 2, i lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v.,
- 3) afgiftspligtige varer omfattet af § 2, stk. 1, nr. 5-7, der anvendes til fremstilling af elektricitet i kraftværker og kraftvarmeværker, der afsætter elektricitet, efter bestemmelserne i § 7, stk. 1, i lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. Bestemmelserne i § 7, stk. 3, i lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. finder tilsvarende anvendelse, og
- 4) afgiftspligtige varer, der leveres fra en registreret virksomhed eller en virksomhed, der har bevilling til afgiftsgodtgørelse, jf. § 8, til de i toldlovens § 22 omhandlede diplomatiske repræsentationer, internationale institutioner m.v. og de hertil knyttede personer.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Afgiften tilbagebetales for

- 1) afgiftspligtige varer omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1-7 og nr. 9-11, der anvendes af en virksomhed, der er registreret efter merværdiafgiftsloven, til sejlads med skibe og fiskerfartøjer, der ikke er omfattet af stk. 1, dog bortset fra lystfartøjer, eller anvendes på anden måde end som motorbrændstof eller brændstof til fremstilling af varme el-

ler anvendes til fremstilling af elektricitet, som ikke er fritaget for afgift efter stk. 2. Afgiften tilbagebetales i samme omfang, som virksomheden har fradragsret for indgående merværdiafgift for varerne,

- 2) afgiftspligtige varer omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1-4 og nr. 9-11, der anvendes til færge-drift, og
  - 3) ultralet diesellole og gas, der anvendes i personmotorkøretøjer, der med tilladelse efter lov om buskørsel anvendes til rutekørsel efter regler fastsat af skatteministeren.
- Stk. 5. ---*

3. I § 8, stk. 1, ændres »§ 7, stk. 2« til: »§ 7, stk. 3«.

§ 8. Virksomheder, der ikke er registreret efter § 3, kan i samme omfang som fastsat i § 10 i lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. og § 7, stk. 2, i lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. af de statslige told- og skattemyndigheder meddeles bevilling til afgiftsgodtgørelse for leverancer for afgiftspligtige varer,

- 1) der tilføres en virksomhed, der efter lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v., lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. eller lov om afgift af elektricitet er registreret for fremstilling, afsætning m.v. af samme varer,
- 2) der leveres til udlandet, eller
- 3) der fritages for afgift efter § 7.